GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 55.

W e Srodę Dnia 10. Lipca 1805.

Z Wiednia d. 3. Lipca.

Palatyno-Bawarski Elektor Jmć zaszczycził sławnego C. K. armii machinistę Zygmunta Wolfsohna, przy złożeniu mu pierwszey części swego z 313 machin i bandażow składaiącego chirurgicznego apparatu, który iuż dawniey Jmperator Jmć Rossyyski i Król Jmć Pruski z pochwałą przyięli, złotym medalem z własnoręcznym podziękownym listem.

Z Warszawy d. 24. Czerwca.

Processya w oktawę Bożego Ciała dnia 16 t. m. odprawiona, zrządziła tu różne excessa, które przez nayniższą klassę mieszkańcow popełnione zostały.

Gdy processya od kościoła S. Jędrzeia do Reformatow idąc, wedle Golubskiego przechodziła, spadło kilka gontow na baldakin, pod którym się Xiądz pod czas processyi celebruiący znaydował, niektórzy twierdzili nawet, iż kamienie spadaiące widzieli; a że Golubskie nay więcey przez żydow zamieszkane, przeto sądzono, iż ci początkiem do przeszkody w nabożeństwie byli, a z tego powodu wpadniono na podworze wspomnionego domu, zbito bardzo wielu żydow, i uszkodzono w ich mieszkaniach okna, drzwi i piece. Jeden patrol z kawaleryi i przytomni officyaliści policyi, uśmierzyli wkrotce i bez wszelkiey gwałtowności ten tumult, i noc następuiąca cale spokoynie przeszła.

Ta scena wieczorna rozszedłszy się prędko po mieście, zwabiła nazaiutrz, to iest 17go t. m. wielką mnogość ciekawych spektatorow coraz się bardziey powiększaiącą; brama na Golubskim została znowu wysadzoną, ale tylko z ciekawości bez zrządzenia iakieykolwiek bądź szkody. Rzemieślnicy robili dzień cały, i dopiero po skończoney robocie starali się pomocnicy u mularzow, i cieśli robiący, niektórzy bez służby będący ludzie, flisacy i niektórzy kowalczykowie i kominiarczykowie, użyć mnogości spektatorow; wyłamali sklepy żydowskie na Pocieiowskim i w podworzu Jabłonowskich i Sodera będące; zrabowali towary i potłukli meble. Warta wkrotce wzmocnioną została, rozpędziła spektatorow i zabrała w areszt rabusiow, których 95 było. Przy rozpędzaniu spektatorow wiele okien uszkodzonych zostało.

Zaiadłość żydow i pospolstwa była z obydwoch stron wielka, i twierdzą, że zobopolnie kamieniami rzucano, bez zrządzenia iednak szkody.

Jeden z rabuiących, który się na szyldwacha chciał porwać, został przez niego bagnetem śmiertelnie raniony, oprocz tego zaś

przypadku żadnego więcey nie było nieszczęścia, i w wieczor o godzinie 10tey wszystko było znowu spokoynie, ponieważ mieszczanie do tego nie należeli tumultu.

Ośmnastego tego miesiąca gdy się znowu ciekawi spektatorowie zbierac poczęli, a z tego powodu łatwoby do podobnych przypadkow przyyść mogło, przeto JW. Koehler Gubernator właśnie tego dnia z obiażdzki inspekcyi swoiey powrociwszy, napominał mową swoią, publiczność zgromadzoną do spokoyności, która tę mowę z radośnym przyięła okrzykiem, usłuchała natychmiast i prosiła tylko z skromnością o uwolnienie aresztantow; co też zapewnionym zostało po ukończoney inkwizycyi i ukaraniu. Ci aresztanci byli w następuiących dniach, z wyłączeniem iednak hersztow, na ciele ukarani i wypuszczeni, o których się iuż nikt więcey nie interessował.

Większemu zbieraniu się spektatorow tego wieczora zapobieżono przez obsadzenie ulic do Golubskiego prowadzących i zamknięcie sklepikow z wodką i piwem. Spokoyność więc nigdzie nie była naruszoną, w innych stronach miasta żadnego nie było poruszenia, a złodzieie z nieprzytomności mieszkańcow pożytkować, i dom żydowski w odlegleyszey okolicy miasta będący zrabować chcący, zostali przez mieszczan chrześciańskich rozpędzeni. Teraz wszystko iest iuż uspokoione, i sklepy żydowskie, które dnia 17go i 18go z boiaźni rabunku zamknięte były, zostały dnia 19go znowu otworzone, i processya w następuiących dniach po rożnych mieyscach miasta spokoynie się odprawiła.

Dla rozstrząśnienia tego przypadku i wynalezienia tych, którzy do tego powodem byli, została natychmiast wyznaczona kommissya wspólna przez JW. Gubernatora, i iuż wielu żydow iest aresztowanych, na których podeyrzenie padło, iż byli sprawcami tey niespokoyności.

Z Berlina d. 26. Czerwca.

Gazeta tuteysza umieściła następuiący artykuł:

Z Noremberga d. 26. Czerwca. — "Król Jmć Pruski przyymował Arcy Xcia Antoniego, Wielkiego Mistrza Zakonu Teutońskiego, czego lubo się z względu na wysoki stopień tego Xcia można było spodziewać, iest to iednak dowodem przyiacielskich związkow między dworami Wiedeńskim i Pruskim. Król Jmć przydał P. Jagow, jenerała adiutanta swoiego, za towarzysza wspomnionemu Arcy Xięciu pod czas popisu woyska. Jednego dnia Król Jmć dał, a Arcy Xiążę ogłosił, następuiące hasło: Franciszek II. i Wiedeń. Oświadczył monarcha szczególnieysze ukontentowanie swoie batalionowi huzarow anspachskich. W. Mistrz odprawi w przyszłym miesiącu kapitułę, na którey otrzyma inwestyturę na woytostwo frankońskie. Po passowaniu na rycerza hrabiego Bassenheim, syna zmarłego burgrabiego Friedberg, wykona on przysięgę iako członek honorowy zakonu Teutońskiego, stosownie do dziedzicznych praw familiynych.

Wszystkie listy z Pragi opisuią niewymowną radość z przytomności dobrego Cesarza Franciszka, który przybył, zobaczył i pomogł. Widać iuż wszelkie zboże na rynkach; pokonano hydrę lichwiarzow; radość, wdzięczność i przywiązanie ku nylepszemu Monarsze ożywiaią wszystkich Czechow; lud ten, który prawie w każdey woynie, był na placu bitwy, wydaie iednomyślny odgłos: "Niech żyie dobry nasz Cesarz Franciszek!„

Rossyysko-Imperatorski szambelan i minister sprawiedliwości P. Nowosilcow przybył tu onegday z Petersburga. Przyiechali tu z tegoż mieysca rossyyski jenerał leitnant Xżę Dołgoruki, P. Tesche kolegialny radca i assessor Rotokoff.

Angielski tuteyszy poseł P. Jackson któ-

ry od 3 tygodni w Dreznie bawił, powrocił tu wczoray z wielkiem pośpiechem, i odprawił iuż naradzenie z P. Nowosilcowem.

W nocy z soboty na niedzielę powrocił tu także wysłany z szczególnieyszym zleceniem do Petersburga ienerał maior Zastrow z swoim synem. Oba byli dobrze przyięci od Imperatora Jmci Alexandra i brylantowemi tabakierami znaczney wartości udarowani. Na tabakierze oyca znayduie się oblicze Imperatora Jmci, na tabakierze syna litery iego imienia. W kilka zaraz godzin po przybyciu udał się ienerał Zastrow do Krola Jmci do Frankonii.

Szwedzki nadworny kanclerz P. Zibet przyiechał tu z Sztokolmu, a hiszpański poseł kawaler d'Okaritz wyiechał ztąd do Konstantynopola.

Z magdeburskiego kraiu zakazano wywozu wudki.

Z Paryża d. 21. *Czerwca.*

Bywszi Rzeplta genueńska, składaiąca teraz część naszego kraiu, została na 3 departamenta podzielona, to iest: Genui, Montenotte i Apeninu, których głównemi miastami są *Genua*, *Savona* i *Chiavari*. W każdym z tych miast mieszkać będzie prefekt i podprefekt.

Francuzki minister wewnętrznych interessow, P. Champagny, przybywszy do Genui wydał pod d. 9 Czerwca następuiącą odezwę do mieszkańcow 3 nowych departamentow:

"Ludu Liguryyski! Otworzyłeś oczy na niebezpieczeństwa wypływaiące z Twoiego położenia. Poznałeś ile odosobnienie Twoie niszczyło siły Twoie i bogactwa, iakoż zamknięty w granicach, których nie mogłeś przebydź, to iest między górami i morzem, Twoia niepodległość czyniła Cię podwoynie podległym: co do potrzeb Twoich podlegałeś sąsiadom lądowym, a co do handlu, wyniosłemu narodowi, który się bydź mieni samowładcą morza i panem handlu całego świata. Abyś nie utracił twey niepodległości, którey tak chwalebnie broniłeś, chciałeś ią połączyć z niepodległością wielkiego i nayniepodlegleyszego na świecie ludu. Wezwałeś opiekuna i oyca: żądałeś aby Cię bronił zewnątrz, zaprowadził wewnątrz bezpieczeństwo i wolność cywilną, i przywrocił Ci dawną pomyślność. Dla dopełnienia Twych życzeń przyiął Cesarz Francuzow Twoie ofiary, i to zapewnienie, które Ci w iego imieniu daię, iest nayprzyiemnieyszą częścią poselstwa, którym mnie zaszczycił. Byłeś w nayprzykrzeyszych czasach wspaniałym przyiacielem Francyi, dzielże dziś z nią chwalebne iey przeznaczenia. Zachoway i ustal razem wolność Twoiego portu, zniszczoną teraz przez śmieszne i despotyczne prawo blokady, oddalaiące od niego wszystkie neutralne okręty. Niech nowa czynność, wyprowadza z niego nowe żywioły pomyślności; niechay Twoie okręty pod francuzką banderą używaią swobod i wolne są od napaści Barbareskow; niechay płody Twoiego przemysłu przechodzą Apenin i Alpy i dostaią się bez żadney zawady aż na drugi koniec Francyi; niechay góry, które Cię dzielą od żyznych rownin Europy, zrownane przez mocarstwo przyzwyczaione pokonywać wszystkie trudności otworzą się ze wszystkich stron dla przywiezienia do Ciebie żywności i pierwszych materyałow dla Twoiego przemysłu, które potem handel Twoy po całym rozwiezie świecie. Oto obietnica, oto zapewnienie. Genua podniesie swoy handel, swoią marynarkę, odzyska swoią sławę i dawne bogactwa. Religiia iey, która iest oraz religiią większey liczby Francuzow, będzie szanowana i wspierana: los duchownych będzie stosownie do ważności ich obowiązkow zapewniony. Porządek będzie nie-

bawnie w iey murach zaprowadzony, granice iey, ani pola nie będą więcey od łotrow napastowane. Grunt iey powiększy się od morza do rzeki Po. Wszelkiego gatunku znayduią się tu publiczne urządzenia; żadne we Francyi miasto nie posiada ich tyle razem. Przywróciciel pierwszego państwa w świecie przybędzie w krótce do tego miasta; przytomność iego będzie rękoymią przyszłey szczęśliwości dla mieszkańcow tego kraiu, którey założy podstawy. Polegaiąc na iego mądrości, bądźcie iednak do dalszego czasu posłusznemi waszem ustawom: ten, który wszystko ustalił niedotknie tego gmachu iak tylko dla uczynienia go trwalszym.

Podp. *Champagny*,

Tenże minister wydał w Genui urządzenie w 12 artykułach, którego treść następuiąca:

Liguryyska konstytucya, zaprowadzona w roku 1802, i rząd iey są zniesione. Dotychczasowe ustawy są utrzymane poki inne na ich mieysce nie będą zaprowadzone, podatki będą iak dotąd wybierane, a urzędnicy pozostaną do dalszego czasu na swoich urzędach. Sprawiedliwość będzie w imieniu Cesarza wymierzana. Liguryyskie woyska zostaią pod rozkazami francuzkiego jenerała brygady, zawdzieią francuzką kokardę i zostaną tymczasowo przy swoim urządzeniu. Okręty należące do rządu zostaną pod rozkazami francuzkiego w porcie kommendanta. Ogólny kommissarz policyi korresponduie prosto z ministrem francuzkim. Przedaż dóbr narodowych iest wstrzymana. Nic nie może bydź bez wiedzy ministra wydane, ani wypłacone. D. 11 Czerwca przy wschodzie słońca będzie francuzka bandera zatchnięta na twierdzy i okrętach w porcie, i tak z twierdzy iako i fregaty kommenderuiącey 21 wystrzałami z armat pozdrowiona.

Domyślaią się, że Cesarz w podróży swoiey przez królestwo włoskie uda się z Brescia do Peschiery, Werony, Ponte Legnago, Mantui, Bononii, a d. 23 Czerwca przyiedzie do Parmy.

Xżę Sasko-gotayski, który d. 9 Czerwca z Nicei do Genui wyiechał, bawił w pierwszym mieście 7 miesięcy i ubostwu wiele czynił dobrodzieystw.

Na d. 7 Czerwca widziane były przy Roszeli 6 liniiowych okrętow angielskich, 3 fregaty i kuter.

Hiszpański korsarz Vengador z St. Ander zawinął d. 13 Czerwca do iednego znaszych północnych portow z zdobytym angielskim okrętem, płynącym z cukrem i rumem z wyspy S. Wincentego. W czasie swoiego krążenia zabrał procz tego 6 angielskich okrętow, ale pod warunkiem wymiany odesłał Anglikom ieńcow.

Woyska jenerała Ferranda na Santo Domingo wynoszą 4000 ludzi.

Wyszła tu Xiążka pruskiego ministra stanu i posła w Ratyzbonie hrabiego Goertz pod tytułem: *Memoire sur la neutralite armée* &c.

Podług wydanego przez Cesarza w Medyolanie wyroku ma bydź 15,000 popisowych w odwodzie będących z roku 13 wybranych.

Monitor wyraża, że flota tulońska w podroży swey do wschodnich Indyy 2 miesiącami wyprzedziła Anglikow. Oprocz 15,000 Francuzow i Hiszpanow, nie rachuiąc siły woyskowey na wyspie Francuzkiey, udały się tamże i z innych naszych brzegow woyska.

Jenerał dozorca Zandarmow Radet został przez ministra woiennego do Turynu wezwany, aby tam urządził 2 oddziały żandarmow

dla bezpieczeństwa okolic i gościńcow 3 nowych liguryyskich departamentow.

Dla wytłomaczenia Xięgi ustaw cywilnych Napoleona na ięzyk łaciński i włoski została w Medyolanie utworzona kommissya z 6 prawnikow.

Papiery nasze poskoczyły do 61½ fr. za 100.

Zapewniaią, że Cesarz przed dwiema miesiącami nie powroci do Paryża. — Cesarzowa przedsięwzięła kilkudniową podroż do wysp Borromeuszowskich.

Xżę wice król włoski znayduie się w wieku, w którym można wielkie czynić dzieła, kiedy kto tak szczęśliwą iak on posiada naturę i znayduie się w podobnych okolicznościach. Ma 24 do 25 lat, Zawsze znaydował się przy boku Cesarza w sławnych kampaniiach, które w naczelnym jenerale włoskiey armii wskazywały zbawiciela Francyi i podporę wstrząśnioney aż do gruntu Europy. Towarzyszył swemu oyczymowi do Egiptu, powrocił z nim stamtąd i znaydował się przy wszystkich zwycięztwach, któremi J. C. Mość każdy krok swoiego woyskowego zawodu wsławił. Nikogo ieszcze nie spotkało takie szczęście, aby pod tak wielkim mistrzem uczył się sztuki woienney, a trudnieyszey ieszcze sztuki poznawania i władania ludzmi. Początkowo adiutantem Cesarza, który miał sobie za ukontentowanie kierować iego młodością, przechodził Xżę Eugeniusz przez wszystkie stopnie woyskowe; nie otrzymał żadnego, któreby nie był nadgrodą iakowego przedsięwzięcia lub odwagi woyskowey. Popisał się szczególniey na czele przewodnikow w nieśmiertelney bitwie pod Marengo. Cesarz zdawał się mieć ukontentowanie doświadczać go w wszystkich okolicznościach i sposobić do chwały, powierzaiąc mu nayniebezpiecznieysze i naytrudnieysze zlecenia. Posiada on skromność z szlachetnością; iest uymuiącym i grzecznym. Officyerowie iego korpusu byli iego kolegami, przyiaciołmi, i od całego korpusu był kochany. Nieszukał nigdy, ani cierpiał żadnego pierwszeństwa, do któregoby go stopień nie upoważniał. Zdawał się tylko dla tego pamiętać, że iest pasierbem Cesarza, a synem Cesarzowey, aby dał tem większy przykład posłuszeństwa i ścisłego pełnienia swych obowiązkow.

Z Medyolanu d. 15. *Czerwca.* " Dziś udało się nasze ciało prawodawcze z wielką uroczystością do zastępcy Napoleona, wice Króla Xcia Eugeniusza. Przyiął go w tronowey sali, siedząc obok tronu, i otoczony będąc WW. urzędnikami, ministrami, &c. Prezydent wyraził w swey do niego przemowie: — Mci Xżę Dobrodzieju! Staranność przywrociciela tego królestwa i Króla, którą od dawna ma o nim, zawsze będzie drogą i świętą dla ludow królestwa włoskiego; lecz wyrok J. C. K. Mci przez który powołał Cię, Mci Xżę Dobrodzieju, na zastępowanie u nas Nayiaśnieyszey Jego Osoby, przechodzi wszystkie dobrodzieystwa. Daiąc nam Cesarz i Król swoiego syna, który stał się godnym iego miłości; dał nam drugiego siebie. W. Xżęca Mość wstępuiąc w iego ślady i zyskawszy iuż woyskowe laury, zastąpisz go tak godnie, że Włochom zdawać się będzie, iż cieszą się iego obecnością. Obeymiy więc Xżę bez boiaźni i spokoynym umysłem ster rządu, &c. — Wice Król odpowiedział: Powołany w młodym bardzo wieku od bohatyra, który zarządza razem losami Francyi i Włoch, abym był tłomaczem iego woli przy was, nie mogę wam iak tylko nadzieie ofiarować. Lecz wierzcie, Mci Panowie, że przy uczuciach, które mnie ożywiaią, te nadzieie nie będą zawiedzione. Od tego momentu należę zupełnie do ludow, których mi rząd iest powierzo:

ny. Pełen wielkich nauk i przykładow, które od Nayiaśnieyszego Monarchy naszego otrzymałem, ieden tylko mieć będę cel, a tym ieſt chwała i szczęście króleſtwa włoskiego.,,

Korona, którą Cesarz Jmć Papieżowi w podarunku przeznączył, ieſt wielkiey wartości i naywybornieyszey roboty. Jeſt w Paryżu zrobiona co do złota przez P. Auguſta, a co do kamieni przez jubilera Nitota. Cesarz Jmć pozwolił oglądać tę koronę wielu znakomitem osobom w Medyolanie, które nie mogły ſię wydziwić przedziwney robocie i bogatemu dobraniu wschodnich rubinow, szmaragdow, szafirow, brylantow i pereł, któremi ieſt wysadzana. Szczegόlniey uderzył wszyſtkich wielki szmaragd, ważący 2¼ uncyi, który kilka wiekow leżał w skarbcu Watykanu, a który Cesarz Napoleon powraca w wspaniałym sposobie znowu w to mieysce. Kardynał Fesch, ambaſſador J. C. Mci przy ſtolicy S. ma zlecenie oddać Jego Swiątobliwości tę koronę.

Monitor mieści pod 21 Maia z Kadyxu: — "Lord Nelson krąży z swoią flotą, składaiącą ſię teraz z 20 liniiowych okrętow, z których 5 zoſtawały dawniey pod sprawą admirała Orde, około przylądka S. Wincentego, przylądka Finiſter, Kartageny, Gibraltaru i innych okolic środziemnego morza. Sześć brygow krąży w cieśninie gibraltarskiey. — Angielska wyprawa pod sprawą jenerała Craig znayduie ſię ieszcze w Gibraltarze. Z 5000 woyska tey wyprawy ma ſię 400 ludzi i ieden cały regiment w Gibraltarze zoſtać, na mieysce maiących ſtamtąd do Antyllow popłynąc dwoch regimentow. Gdzie ſię zaś reszta woyska uda, nie wiadomo ieszcze.„

Podług poźnieyszych donieſień miał iuż Nelson opuścić portugalskie i hiszpańskie wody, po przybyciu tam admirała Collingwoode.

Z Londynu d. 22. Czerwca.

Nasza fregata Loire odbyła świetną wyprawę przeciw hiszpańskim brzegom. Na d. 4 Czerwca lud iey opanował miaſteczko Muros, leżące na południe przylądka Finiſter wziąwszy pierwey szturmem 2 batterye, które zasłaniały miaſto i zatokę. Jedna opatrzona była 2 drugą 12 dwudzieſto czterech funtowemi armatami. Zamiarem tego przedſięwzięcia było uprowadzenie francuzkiego korsarza Zaufanie o 26 armatach i hiszpańskiego brygu Marya łaskawa. Wyprawa udała ſię przedziwnie. Angliey przymuſili nawet Hiszpanow, iż przynieśli na angielskie okręty wyłożone na ląd z francuzkiego korsarza towary i rzeczy. Znaydował ſię także w zatoce francuzki bryg, który Anglicy byliby także uprowadzili, gdyby nadeszłe hiszpańskie woysko nie były ich przymuſiły do spalenia go. Armaty zoſtały zagwożdzone, a batterye zepsute. Fregata Loire po tey śmiałey wyprawie przybyła d. 16 z swemi zdobyczami do Plimutu. Wszyſtka amunicya i zapasy zoſtały z Muros uwiezione. Z naszey ſtrony ieſt 11 ludzi rannych. Dowodzcą tey fregaty ieſt waleczny kapitan Maitland. Wykonał to przedſięwzięcie w dniu urodzin królewskich, zachęciwszy lud swoy do chwalebnego w tym dniu czynu. Oba francuzkie okręty mocno ſię broniły i kartaczami do naszego ludu dawały ognia.

Admirał Kornwallis obeymie znowu, iak mowią, dowodztwo nad kanałową flotą. Oſtatniey środy widziano z ſtrażniczych wież w Falmucie iak burza rozprószyła 18 iey okrętow, lecz znowu ſię zebrały.

Jamaika była ogłoszona w ſtanie woyny; lecz za przybyciem Cochrana zoſtała natychmiaſt do ſtanu pokoiu przywrocona, poczem wypłynęła jamaiska kupiecka flota.

Okręt Tar z Gwernsey widział pod Ka-

naryyskiemi wyspami na d. 14 Maia flotę z 18 woiennych żaglow, którą maią za flotę Nelsona płynącą za francuzko-hiszpańską.

Jenerał Ferrand pobił, podług amerykańskich listow, zupełnie Murzynow oblegaiących Santo Domingo. Poległo na placu 1300 Murzynow. Francuzi mieli tylko 80 ludzi utracić, pomiędzy któremi znaydował się ieden jenerał. Cesarz Jakób Haiti, który wzywał to miasto do poddania mu się, odciągnął zupełnie od niego. Bitwa stoczona była na równinie S. Karola przed Santo Domingo, w którey Murzyni wszystkę ammunicyą i wiele armat utracili.

Pani Patterson, małżonka Hieronima Bonapartego, żyie bardzo prywatnie w Camberwell u swoich krewnych.

O Nelsonie nie mamy ciągle żadnych wiadomości pewnych. Posłany do niego slop z ważnemi instrukcyami powrócił nie mogąc go znaleść, ani się dowiedzieć, w którą udał się stronę. Twierdzą za rzecz pewną, iż do zachodnich Indyy popłynął.

Wczoray rozeszła się tu pogłoska, którą amerykański okręt przywiozł, że połączona nieprzyiacielska flota zdobyła Jamaikę. Nikt iednak temu niewierzy, gdyż mamy późnieysze prosto z Jamaiki doniesienia, owszem mniemaią powszechnie, iż rzeczona flota do wschodnich Indyy popłynęła, i w podróży swoiey odwiedzi naszą wyspę S. Heleny.

Do C. K. ambassadora w Paryżu hrabi Cobenzla, wysłany ztąd został goniec do Frankfurtu.

W Barbados i innych naszych posiadłościach w zachodnich Indyach maią już wiadomość o wypłynieniu drugiey z Roszefortu eskadry. Admirał Cochrane krążył d. 14 Maia przed St Nicola de Mole.

Admirał Collingwoode zastępuie mieysce lorda Nelsona na śrzodziemnym morzu.

P. Whitbread wniosł d. 14. oskarżenie przeciw P. Pittowi w niższey izbie o niedbałość w odbywaniu swych obowiązkow, o użycie 40,000 f. szt. z kassy morskiey dla kupcow Boyd z kompanią, &c. P. Pitt usprawiedliwiał się z tych zarzutow. — P. Lascelles zabrał głos, wychwalał P. Pitta i proponował następuiącą odmianę w wniosku P. Whitbreada: *Że lubo użycie 40,000 f. szt. z kassy morskiey nie zgadza się zupełnie z przepisem ustawy, wszelako w owczesnych okolicznościach dobro kraiu wyciągało tego i naylepiey były użyte.* — Mowca zapytał się izby, czyli obwinienia P. Pitta są kryminalne, gdyż w tym przypadku musiałby się z izby oddalić. Jednostayny głos dał się słyszeć że nie! Jakoż po niektórych ieszcze mowach przyięto nawet bez głosowania wniosek P. Lasceles.

D. 19 lord Hawkesbury przyniosł następuiące poselstwo do wyższey izby:

"J. K. Mość uznał za potrzebne donieść izbie, iż zaszłe negocyacye i ieszcze się ciągnące między J. K. Mcią i niektóremi mocarstwami stałego lądu, ieszcze do tego stopnia nie doszły, aby J. K. Mość mógł wypadek ich przełożyć izbie, lub uczynić dalsze oświadczenia rządowi francuzkiemu stosownie do oświadczenia swego przy zagaieniu posiedzeń parlamentu. Tym czasem mniema J. K. Mość, iż ważną iest rzeczą, aby był postawiony w stanie korzystać z pomyślnych nadarzeń do zrobienia takich związkow z mocarstwami stałego lądu, któreby naydogodnieysze były do oparcia się przesadzoney dumie Francyi, lub posłużyły do zakończenia teraźnieyszey walki pod warunkami zgodnemi z trwałem bezpieczeństwem i interessem kraiow Je-

gó, iako też bezpieczeństwem i niepodległością Europy. J. K. Mość zaleca przeto izbie, aby przedsięwzięła takowe środki, któreby go postawiły w stanie do czynienia takich układow, iakich okoliczności wymagaią."

Lord Mulgrawe wniosł d. 20 adress do J. K. Mci za powyższe poselstwo, z zapewnieniem, iż izba przyłoży się do życzeń J. K. Mci.

Lord Carysfort: Już 6 miesięcy upływa iak J. K. Mość namienił o negocyacyach z obcemi mocarstwami. Wyznaczone zostały na ten koniec 5 mill. f. szt. Oddano ie do wolnego rozrządzenia ministrom, lecz dotąd wcale nie zdali sprawy ani o użyciu onych, ani o położeniu rzeczy. Żądaią owszem ślepego zaufania bez okazania w przód, czyli z poprzedniczego postępowania na nie zasługuią. Nie mogę na to zezwolić. Ministrowie wiele obiecywali, ale mimo ich zapewnień negocyacye zdaią się bydź bezskuteczne. Obce mocarstwa zdaią się nie mieć zaufania w ministrach J. K. Mci, lubo ich interes powinien z tym kraiem łączyć. Ta nieufność, iako też całe nieszczęście Anglii, zdaie się wypływać z amieńskiego traktatu i odstrychnienia się od lądowych mocarstw, względem czego ministrowie często byli ostrzegani. Za panowania Wilhelma III. inaczey ministrowie przed wielkim przymierzem przeciw Francyi postępowali. Oznaymiali czasami o postępie i stanie negocyacyy i to sprawiło naypomyślnieyszy skutek. Ażeby to samo i teraz było zachowane iest moim życzeniem, i dla tego proponuię następuiący dodatek do adressu: "J. K. Mość raczy nie prędzey odroczyć parlament, poki nie odbierze dokładnieyszych wiadomości o stanie negocyacyy z obcemi mocarstwami."

Lord Mulgraw usprawiedliwiał ministrow przeciw powyższym zarzutom, twierdząc, że lądowa armiia pomnożoną została w przeciągu 16 ostatnich miesięcy 37,000, i składa się teraz z 176,000 ludzi, procz 67,000 przeznaczonych na obronę osad; że teraz znayduie się 91 liniiowych okrętow w służbie, co daleko przewyższa połączoną nieprzyiacielską siłę morską, która nie liczy nad 83 liniiowych okrętow, do tego przydać ieszcze należy 12 okrętow o 50 działach, które wyrownywaią hollenderskim liniiowym okrętom; że marynarka trzyma ile możności nieprzyiacielskie porty w oblężeniu, i te wypadki są dostatecznemi na usprawiedliwienie ministrow.

Lord Hawkesbury bronił amieńskiego pokoiu, iako pożytecznego w owczesnych okolicznościach, i ministrowie nie mogą bydź obwinianemi o zwłokę w negocyacyach.

Lord Carlisle przywodził wypłynienie nieprzyiacielskich flot iako dowod opieszałości ministrow. Dodał, iż teraźnieysze ministeryum, iako między sobą niezgodne, nie warta zaufania, a zatem aby prosić J. K. Mci, żeby go raczył oddalić.

Lord Grenwill oświadczył się za dodatkiem do adressu, i utrzymywał, że ministrowie nie wartaią zaufania, ponieważ publicznie między sobą się kłocą, i czas na godzeniu się trawią. Lord kanclerz bronił ministrow, lecz Grenwill przykro mu odpowiedział.

Xżę Wallii odezwał się: Czekałem na przybycie zacnego moiego przyiaciela, który miał zlecenie oświadczyć moie zdanie izbie; lecz iakiś przypadek zatrzymał go: oświadczam więc tylko, iż zupełnie zgadzam się z zdaniem zacnego lorda Grenwilla. — Przystąpiono potem do głosowania, i dodatek do adressu 111 głosami przeciw 58 odrzucony został.

DODATEK

DO No 55.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W ŚRODĘ DNIA 10. LIPCA 1805.

Dalszy ciąg wypisu podroży do Ameryki i Kanady.

"Nie było żadnego miasta w stanach zjednoczonych Ameryki, któreby dnia urodzin Wasingtona z szczególnieyszą iakąś nie obchodziło uroczystością. Ztem wszystkiem znayduią się Amerykanie, którzy uwielbiaiąc swą konstytucyą, dzieło iego mądrości i męztwa, tak dalece ze ślachetnych uczuciow są ogołoceni, że mu powinnych zaprzeczaią pochwał. Duch ten rozszedł się daleko, i znam osoby skąd innąd szanowne, które nigdy do toastow, za zdrowie prezydenta należeć niechcą. Staraią się pokrywać swą niewdzięczność rozróżniaiąc w Wasingtonie postępowania jenerała od prezydenta stanow ziednoczonych Ameryki. Pod czas woyny, wielu Amerykanow wszelkich używało sposobow, na pozbawienie go władzy nad woyskiem, którą on z takim zaszczytem sprawował. Zdaie się, iż nieufność iest właściwą cechą charakteru tego narodu. Gdyby anioł z nieba zstąpił do zarządzenia publicznemi interessami, ieszczeby się uskarżali na niego i o niebezpieczne zamysły obwiniali. ,, (a)

Oto są szczegóły względem twierdz, które długo były przyczyną poróżnień między Anglikami i Amerykanami.

"Twierdz ustąpionych Amerykanom iest cztery. Pierwsza Oswego, przy uyściu rzeki tegoż imienia, wpadaiącey do ieziora Ontario. Druga Niagara, przy uyściu rzeki Niagara. Trzecia Detroit, na zachodnim brzegu rzeki Detroit. Czwarta Michillimakinak, nad cieśniną tegoż imienia, między iezioranii Huron i Michigan. Twierdza Oswego na nic nam użyteczną nie była. Okolice iey samemi są okryte lasami. W których nie wielka liczba Indyan przebywa, a i ci wolą swe futra nieść na przedaż aż do Kingston, gdzie dla większey liczby kupuiących, lepiey ie spieniężyć mogą, niżeli w Oswego. Procz tego, handel w tey stronie był zawsze otwarty dla Amerykanow przez iezioro Ontario i garnizon angielski w niczem im nigdy nie przeszkadzał. Nic więc oni nie zyskali przez wzięcie tey twierdzy, a Anglicy oszczędzili sobie garnizon z 50 ludzi.

"Znaczna liczba futer bywa sprowadzana do Niagara, a z przyczy osiadłości okolic tamteyszych, handel na nie iest wielki; lecz ponieważ miasto, w którem się ten handel odbywa, znayduie się na lądzie angielskim, prze-

(a) *Zdaie się, że nasz wędrownik nie naylepiey zgłębił dzieie Rzeczypospolitych, kiedy niewdzięczność za właściwą nieiako cechę charakteru Amerykanow naznacza. I owszem przeciwnie, szczególniey są oni wdzięcznemi dla republikanow. Ludzie, którzy do tych czas zarządzali interessami stanow, są to ciż sami, którzy wolność ich utwierdzili. Imie La Fayeta, wymawiane iest z uszanowaniem po wszystkich prowincyach wolney Ameryki, a publiczny szacunek dla Wasingtona, nigdy żadney nie podpadł odmianie. Ta troskliwa i niedowierzaiąca czuyność, którą autor za zbrodnią poczytuie Amerykanom, iest prawdziwym charakterem wolności, i bez niey ona wcale utrzymaćby się nie mogła.*

to kupcy w czasie oddania twierdzy, przeszli na stronę Anglikow. Przez zaięcie więc tego mieysca, nic wcale Amerykanie nie zyskali. Niepodobną zdaie się rzeczą, aby kto chciał osieśdź blisko twierdzy dla prowadzenia handlu, ponieważ kupcy angielscy po drugiey stronie rzeki będący, mogą daleko taniey przedawac towary górą rzeki S. Wawrzyńca przychodzące, niż te, które z Nowego Jorku przybywaią. Nie trzeba także mniemać, aby dzicy ludzie niezmiernie lubiący Anglikow, a od dawna nie cierpiący obywateli stanow ziednoczonych Ameryki, mieli udawać się do nich z futrami, a opuszczac dawnych swych przyiacioł, u których daleko zyskowniey dla siebie wszystko przedać mogą.

Miasto Detroit iest naywaźnieysze ze wszystkich czterech miast ustąpionych, około tysiąc dwieście mieszkańcow zawiera. Ztemwszystkiem po oddaniu go Amerykanom, wystawiono inne miasto z drugiey strony rzeki o sześć mil niżey, i wielu kupcow z Detroit tam się przeniosło. Pozostali w Detroit ieszcze się nie ogłosili za obywatelow stanow ziednoczonych Ameryki. Przez tayny warunek ostatniego traktatu, maią sobie rok czasu pozwolony do namyślenia się, czy chcą pozostać poddanemi Anglii. Jeśli się oświadczą za nami, wolno im będzie zostać w mieście i bawić się handlem iak dawniey. Strata więc którąśmy ponieśli względem handlu futrzanego, przez ustąpienie tego miasta, bardzo iest nieznaczna. Czwarte mieysce ustąpione Amerykanom Michillimakinac, iest małą forteczką wystawioną na wyspie. Agenci kompanii Północno-zachodniey ustanowioney w Montreal, mieli swoy kantor w tey twierdzy, i mieniali towary za futra, które Indyanie mieszkaiący w okolicy przynosili. Po odstąpieniu iey Amerykanom, natychmiast osiedli w bliskości na wyspie S. Józefa w cieśninie P. Maryi, między ieziorem Wyższem i Huron. Znayduie się tam teraz załoga pięciudziesiąt ludzi. Wielu kupcow ze stanow ziednoczonych Ameryki w Michillamakinac osiadło, lecz Anglicy tuż są koło nich, a zdaie się, że Indyanie dawnych swych przyiacioł nie zechcą porzucić. Stąd się okazuie, że stany ziednoczone Ameryki, przez zaięcie tych twierdz, bardzo mało zyskały na handlu futrzanym, odbywaiącym się przez jeziora. Futra z obszernych północno-zachodnich krain sprowadzane do Portage, a stamtąd rzeką Ottawas do Montreal, są naywiększą i nayszacownieyszą częścią tego handlu. I to także przydać należy, że zaięte teraz od Anglikow stanowiska, uważane we względzie woiennym, daleko są lepsze od tych, które opuścili.,,

(*Reszta potem.*)

CENA ZBOZ

Na targu w Krakowie d. 9. Lipca 1805.

Korzec Pszenicy	zł. pol.	56 do	64.
— Zyta		52 —	61.
— Jęczmienia		48 —	54.
— Owsa		24 —	28
— Grochu		68 —	74.
— Kaszy iaglaney		84 —	94.

W Wiedniu d. 29. Czerwca.

Meca wynosząca pół korca naszego:

— Pszenicy	zł. pol.	36 do	48.
— *Zyta*		24 —	44.
— Jęczmienia		29 —	28.
— Owsa		15 —	20.

W Brynie d. 28. *Czerwca.*

Meca Pszenicy	zł. pol.	45 do	56.
— *Zyta*		46 —	51.
— Jęczmienia		36 —	36.
— Owsa		20 —	24.
— Prosa		36 —	49.

W Gdańsku d. 15. *Czerwca.*

Szefel czyli pół korca naszego w złocie hollend. (Na łaszt wchodzi 60 szeflow)

— Pszenica	zł. pol.	20 do	24.
— *Zyto*		11 —	12½.
— Jęczmień		10 —	11.
— Owies		6 —	8½

DONIESIENIA.

Z strony C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego Galicyi Zachodniey wszystkim, którzy do dziedzictwa zgłaszać się prawo mieć sądzą, ninieyszym Edyktem do wiadomości podaie się: iż Pan Jożef Kochański kondycyi szlacheckiey tu w Krakowie dnia 9. Lipca 1803go umarł, i substancyą, która się w ninieyszym C. K. Sądzie pertraktuie, zostawił. Gdy zaś Sukcessorowie do tegoż po rzeczonym zmarłym zostawionego dziedzictwa zgłaszać się mogący, ninieyszemu C. K. Sądowi nie są wiadomi, i mieysce ich pomieszkania znane nie iest; przeto na prozbę ustanowionego tegoż pozostałego dziedzictwa kuratora adwokata Walentego Osławskiego, na mocy rozdziału 18. Części II. Praw Cywil. onymże ninieyszemi zaleca się aby naydaley w przeciągu 3 lat i 18 niedziel deklaracyą swoią względem przyięcia lub nie-

przyięcia tegoż dziedzictwa tym pewniey do ninieyszego C. K. Sądu podali, ile w razie przeciwnym toż dziedzictwo C. K. Fiskusowi przysądzone będzie.

Dan w Krakowie dnie 29 Maia 1804.

Jakob Kulczycki.
Münch.
W. Lichocki.

Z Rady Ces. Król. sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniey.
Beck.

Ces. Król. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu Klemensowi Duninowi i Pani Tereffie z Wilczyńskich Duninowy małżonkom: że Pan Jędrzey Rafałowicz u sądów tych — o zapłacenie summy 609 zł. pol. 10 gr. — żałobę na nich podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Gdy zaś Sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie oni zostaią, lub czy wcale w C. K. państwach dziedzicznych znayduią się, onymże adwokata tuteyszego Miszkiewicza z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z którym proces ten stosownie do ustawy Sądowey na C. K. Państwa dziedziczne przepisaney rozpocznie się i ukończony będzie, oni przeto Edyktem niniejszym tym końcem upominaią się, ażeby w czasie przyzwoitym dnia 27 Sierpnia r. b. sami stanęli, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tuteyszym wymienili, i podług przepisu tych środkow prawa używali, które do swey obrony za nayskuteczniejsze osądzą, inaczey bowiem wszelką niedogodność z zaniedbania wynikać mogącą samiby sobie, podług opiewu C. K. praw przypisać winni byli.

Jozef de Nikorowicz.
W. Lichocki.
F. Pohlberg.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Galicyi Zachodniey.
W Krakowie dnia 29. Maia 1805 roku.
Beck.

Maietność Czanca z przyległemi wsiami Kąty, Zelisławice małe, z częścią wsi Łachowa w cyrkole Kieleckim milę od miasta Włoszczowy położona, maiąca kilka młynow, tartak, znaczną rozległość i wielkie lasy iest do przedania. Ktoby życzył sobie kupić lub zamienić, niech się uda do W. Jana Nepom. Żóchowskiego w kamienicy JP. Barszcza w rynku na rogu ulicy Sławkowskiey mieszkaiącego.

Dnia 5 Sierpnia t. r. w C. K. kancellaryi Prefektury kameral. Jaworzkiey następuiące skarbowe dochody o godzinie 9 z rana przez publiczną licytacyą na rok ieden do aręndy puszczone będą.

1*mo*. Propinacya gorzelna na państwie Jaworzno i Cięszkowicach na rok ieden poczynaiąc od 1 Listopada 1805 aż do ostatniego Października roku 1806. Prætium Fisci iest za

propinacyą Jaworzką	- - -	2151 Zł. ryń.
Cięszkowską	- - -	731 — —

2*do*. Pożytek z krow na Folwarkach,

w Jaworznu	-	od 30 krow,
w Byczynie	-	— 30 —
w Łuszowicach	-	— 40 —

także na rok ieden poczynaiąc od 1 Listopata. Cena fiskalna iest od każdey krowy rocznie 9 Zł. ryń. 3 kr.

3*tio*. Płuczki ołowiane oraz z hutą nie daleko wsi Bukowna z domem na płuczkach bukowskich. Na trzy po sobie następuiącec lata poczynaiąc od 1 Listopada 1805 aż do ostatniego Października 1808. Cena fiskalna iest rocznie 300 Zł. ryń.

Naywięcey daiącemu oraz znayduiący się kruszec i węgle w cenie bardzo mierney puszczone będą. Rekwizyta zaś skarbowe wszystkie do używania na ten czas oddane zostaną, które w tym samym stanie przy końcu pakin oddać obowiązany będzie.

Ochotę maiący arędować wyiąwszy żydow na zwyż wyrażonem dniu, godzinie i mieyscu się znaydować z tym dokładem zapraszaią, iż każdy przed licytacyą 10 od sta ceny fiskalney iako to wadium w gotowiznie złożyć obowiązany będzie.

Jaworzno dnia 17 Czerwca 1805.

Hruzik.

Z Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa, niniejszym do publiczney podaie się wiadomości: że pomnieysze mieyskie Krakowskie i Kazimierskie Realności, iako to: domy, śpichlerze, piwnice, sklepy, staynie, baszty, kramy i ogrody na dniu 24 teraźnieyszego miesiąca Lipca r. b. o godzinie 9 przed południem, w nowym Ratuszu na brackiey ulicy, przez publiczną Licytacyą, na 3 po sobie następuiąco lata, to iest: od 1 Listopada 1805 aż do ostatniego Października 1808, za zwyczaynemi Warunkami w arędę puszczone bądą.

Przeto chęć do tey Licytacyi maiący, maią się o wzwyż rzeczonym czasie, do tuteyszego urzędu zgłosić.

Gollmayer.
Rangstein.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa.
Dnia 24 miesiąca Czerwca roku 1805.
Hohn.

Gdy dnia 29 Lipca t. r. w magistratualney Krasnostawskiey kancellaryi następuiące dochody licytowane będą, to iest.

1) Mieyska wudki propinacya cena fiskalna. . 1340 zł ryń.
2) Wyszynk piwa i miodu cena fiskalna . . 381 zł. ryń.
3) Targowe i postoyne cena fiskalna . . . 260 zł. ryń.

Które to dochody na rok ieden od 1go 9bra 1805 aż do ostatniego 8bra 1806, zadzierżawione zostaną, przeto tym końcem do powszechney wiadomości podaie się, aby życzący sobie zaopatrzeniem się 10 części pretium fisci, które przed licytacyą złożone bydź maią, w wyznaczonym dniu w Krasnostawskiey mieyskiey kancellaryi znaydował się.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa niniejszem wiadomo czyni: iż kamienica P. Antoniego Ferdynanda Ziebrowskiego w Krakowie pod Nrem 253 w ulicy Gołębiey stoiąca zł. ryń. 8817 sądownie oszacowana na żądanie Izaaka Milkuschitza na zaspokoienie sum ny zł. pol. 6,826 gr. 15, dnia 16 Sierpnia b. r. o godzinie 3 po południu tu w sądzie przez publiczną licytacyą sprzedaną zostanie z następnemi kondycyami.

1) Każden chęć kupna maiący 10tą część ceny szacunkowey w zakład przy licytacyi złożyć.

2) Resztuiącą z licytacyi wypadłą cenę przyszły nabywca w 14 dniach do tuteyszego depozytu złożyc powinien będzie.

Wszyscy zatym chęć kupienia maiący uwiadomiaią się, azeby w czasie mieyscu wyżey oznaczonym, stawili się.

Wierzyciele zaś prawo zostawu nań maiący napominaią się, ażeby nieoczekuiąc osobnych powołań, praw swych pilnowali, gdyż na tych, którzy przy licytacyi się niezgłoszą, żaden więcey wzgląd co do ceny zalicytowaney kamienicy miany nie będzie, ale swego zaspokoienia z innego dłużnika funduszu poszukiwać powinni będą.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Kozłowski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.
Dnia 29. Maia 1805.
Maiewski.

Niniejszym do powszechney wiadomości podaie się, iż na dniu 5 Sierpnia 1805 o godzinie 9 z rana na ratuszu mieyskim Urzędowskim, tamteysza propinacya gorzałczana z pierwszym wywołaniem ceny fiskalney 908 Zł. ryń. 30 kr. przez Licytacyą w arędę puszczona będzie, azaczym kompetenci życzący sobie takowey arędy nabydź, maią się na wzwyż wyrażonym mieyscu i terminie z zaopatrzeniem 10 procentowego wadium znaydowac, i tamteyszey kommissyi, z C. K. Urzędu Cyrkularnego delegowany zameldowac,

Ponieważ w terminach na d. 19 Lutego i 21 Maia b. r. rozpisanych na licytacyą części dobr Altszollersdorf w Morawie cyrkule Znaymskim do funduszu edukacyynego należącey żaden kupiec nie stanął; przeto na licytacyą tewże części trzeci termin na 20 Sierpnia b. r. wyznaczony został. Co się każdemu do wiadomości podaie. Dan we Lwowie 20 Czerwca 1805.